

Република Србија
В Л А Д А
САВЕТ ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ
ПРЕПОРУКА МЕХАНИЗАМА УН ЗА
ЉУДСКА ПРАВА

Дана: 19. јуна 2018. године
Београд

ПРЕДЛОГ

З А П И С Н И К

са Шесте седнице Савета за праћење примене препорука
механизама Уједињених нација за људска права

Седница је одржана у четвртак, **12. априла 2018. године** од 10,00 до 12,00 часова у сали 368 у централном делу Палате „Србија”, Булевар Михајла Пупина бр. 2.

Седници су присуствовали председник и следећи чланови Савета:

- **Сузана Пауновић**, в.д. директора Канцеларије за људска и мањинска права и председник Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права;
- **Зоран Лазаров**, помоћник министра унутрашњих послова,
- **Ференц Вицко**, државни секретар у Министарству здравља;
- **Југослав Милачић**, саветник министра, Министарство за европске интеграције

Замене чланова:

- **Ивана Антић**, помоћник министра државне управе и локалне самоуправе,
- **Владимир Вукићевић**, Министарство правде;
- **Ивана Банковић**, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- **Снежана Вуковић**, Министарство просвете, науке и технолошког развоја;
- **Александра Ђорђевић** из Министарства културе и информисања;

Седници нису присуствовали следећи чланови Савета: **Чедомир Бацковић**, помоћник министра правде, **Србислав Цвејић**, државни секретар у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; **Иван Бошњак**, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе, **Ивана Дедић**, в.д.помоћника министра у Министарству културе и информисања и **Анамарија Вичек**, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развој.

Такође су били присутни и представници независних тела: Мина Роловић Јочић и Милан Гајовић из канцеларије Заштитника грађана, Славица Николић из канцеларије Повереника за заштиту равноправности. Седници су присуствовали и представници међународних организација и организација цивилног друштва: Милан Марковић из Тима за људска права Уједињених нација у Србији, Александра Јовић из УНИЦЕФ-а, Драгана Иветић из Мисије ОЕБС у Србији, Соња Тошковић, директорка Београдског центра за људска права и Душан Покушевски из Београдског центра за људска права,

Инес Церовић, директорка Центра за права детета, Милан Антонијевић, директор Комитета правника за људска права - YUCOM, Нада Сатарих из удружења AMITY, Лазар Стефановић из Иницијативе за права особа са менталним инвалидитетом – MDRI-S, Милан Алексић из организације Атина и Саша Стефановић, директор Мреже организација за децу - МОДС.

На седницу су позвани и чланови делегације Републике Србије који су учествовали у разматрању државног извештаја у оквиру Трећег циклуса Универзалног периодичног прегледа. Чланови који су присуствовали били су Биљана Стојковић, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Јасмина Киурски, заменик републичког јавног тужиоца, Снежана Печенчић, Министарство културе и информисања, Бранислава Митровић, Канцеларија за Косово и Метохију, Марко Николић, Управа за сарадњу с црквама и верским заједницама и Вања Родић, уместо члана делегације из врховног касациног суда.

Испред Канцеларије за људска и мањинска права, седници су присуствовали: Данијела Јанковић, Тања Срећковић, Светлана Ђорђевић, Владимир Шоћ, Марко Јовановић, Кристина Брковић, као и консултант Душан Игњатовић.

Седницу је отворила Сузана Пауновић, председник Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права (у даљем тексту: Савет), констатујући да постоји кворум. Затим се захвалила присутним члановима, представницима државних органа, цивилног друштва, независних институција и представницима међународних организација које прате рад овог Савета и које истом, као и министарствима у Влади и службама Владе помажу да послове везане за праћење препорука добијених од Уједињених нација спроводе брже и ефикасније.

Председница Савета је скренула пажњу на то да је сав радни материјал достављен благовремено присутнима, али и на то да седници присуствује и један број чланова делегације РС која је учествовала у интерактивном дијалогу са Саветом за људска права УН у оквиру Трећег циклуса УПР.

У наставку рада Савета, госпођа Пауновић је истакла да се у материјалу налази Дневни ред за данашњу седницу који подразумева, као прву тачку, усвајање самог Дневног реда; затим усвајање Записника са претходне, пете седнице Савета; усвајање извештаја о раду Савета за период октобар 2017 - март 2018. године; упознавање Савета са резултатима разматрања извештаја РС у оквиру Трећег циклуса УПР и тачку разно. Дневни ред је усвојен једногласно, као и записник са пете седнице и извештај о раду Савета.

Након тога, председница је прешла на следећу тачку дневног реда која се односила на упознавање Савета и присутних са разматрањем извештаја РС у оквиру Трећег циклуса УПР. Она је подсетила да је интерактивни дијалог био одржан 24. јануара 2018. године, да је у њему учествовала државна делегација састављена од представника министарстава здравља, просвете, науке и технолошког развоја, унутрашњих и спољних послова, културе и информисања, рада, запошљавања, борачких и социјалних питања, грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, као и представника канцеларија за Косово и Метохију и људска и мањинска права, али и Републичког јавног

тужилаштва и Врховног касационог суда, управа за извршење кривичних санкција и сарадњу са црквама и верским заједницама.

Пауновић је истакла да је током представљања државног извештаја у Женеви, упоредо представљена и публикација израђена уз подршку Канцеларије УН у Србији, штампана на српском и енглеском језику, а која се односи на искуство РС у образовању јединственог механизма, Савета. Она је навела да је механизам као што је Савет од великог значаја за нашу земљу и да га заједничко учешће свих актера у држави, чини још бољим, као и примером добре праксе за друге државе.

У даљем излагању, наведено је да је Србија добила укупно 190 препорука од земаља чланица УН, да су на лицу места прихваћене 74 препоруке, док је 116 враћено у Србију, на накнадно одлучивање. Након повратка, одржан је низ консултативних састанака ресора који су резултирали прихватањем укупно 175 препорука, доносно нотирањем 15. Изјашњење РС на препоруке, достављено је Влади на усвајање након прибављања позитивних мишљења ресора. По усвајању, изјашњење ће бити прослеђено Савету за људска права УН.

Пауновић је упознала присутне и са одржаном заједничком седницом са Одбором за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине, којој су присуствовали представници Скупштине, међународних организација, организација цивилног друштва, чланови делегације, али и део чланова и контакт особа Савета. Овом приликом, захвалила се говорницима, а посебно директорки Београдског центра за људска права, Соњи Тошковић, која је приказала како сарадња цивилног сектора са Саветом доводи до најбољег исхода.

Присутни су упознати и са планираним активностима међу којима су прелиминарна подела надлежности по ресорима, за добијене препоруке, додатно груписање препорука и рад на развијању индикатора, али и повезивање препорука са Циљевима одрживог развоја УН, као и креирање посебног сајта Савета који ће учинити све активности и информације о раду Савета још доступнијим. Пауновић је подсетила да је у току реализација пројекта Центра за права детета и Канцеларије за људска и мањинска права, на ком је већ започет рад на индикаторима за препоруке добијене од Комитета за права детета.

Председница Савета се захвалила Канцеларији УН у Србији и Мисији ОЕБС у Србији, на несебичној подршци у овом процесу, као и раду Савета, али и упутила молбу да се додатна подршка усмери ка организацијама цивилног друштва како би се додатно подстакле и укључиле у рад.

Присутни су упознати и са другим активностима ка Уједињеним нацијама, припремањем одговора Комитету за људска права у вези са Трећим периодичним извештајем о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима, на препоруке 15, 33, 39.

Након последње тачке дневног реда, председница је отворила дискусију у којој су учешће узели Соња Тошковић, директорка Београдског центра за људска права, Саша Стефановић, директор Мреже организација за децу Србије, Милан Антонијевић, директор Комитета правника за људска права ЈУКОМ, Инес Церовић, директорка

Центра за права детета, Лазар Стефановић, представник организације Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом.

Соња Тошковић, директорка Београдског центра за људска права навела је да постоји једна јасна воља и иницијатива од стране цивилног друштва која се огледа пре свега у недавно одржаним консултативним састанцима којим асу присуствовале организације које су чланице, односно које су потписале меморандум са Саветом, али и оне друге организације које имају веома богато искуство у процесу извештавања и опште интеракције са УН механизмима за људска права. Такође, истакла је да је могуће најавити једну врсту уједињавања и систематичнијег приступа када је реч о УН механизмима за људска права, кроз одређене мреже које ће бити тематски подељене, око чега су се сви усагласили, као и то да се Савет посматра као велика платформа у контексту сарадње и интеракције, уз Канцеларију за људска и мањинска права. Госпођа Тошковић истакла је да се нада да ће седнице и даље бити одржаване учесталије, као што је то до сада био случај, као и да ће се наставити са праксом благовременог обавештавања и достављања материјала за исте. Навела је да сматра да ће ове тематске групе у оквиру мрежа организација, бити такође врло корисне и да ће Савет, а и Канцеларија, бити својеврсни облик форума где ће имати прилику да искажу своје мишљење, али и да ће, све то заједно, креирати неку мапу заједничког пута у контексту УН механизма, индикатора, препорука које ће долазити и од организација цивилног друштва.

Саша Стефановић, директор Мреже организација за децу Србије захвалио се на приступу и отворености Савета и истакао је да је Мрежа сачињена од преко 90 организација које се баве питањима права детета и да је задовољство што ће сви заједно моћи да прате процес и учествују у раду Савета, али и у својеврсном пилотирању једног новог механизма који ће бити препознат и у свету.

Милан Антонијевић, директор Комитета правника за људска права ЈУКОМ, подсетио је да је та организација недавно започела рад на праћењу примене препорука које је Србија добила од Комитета против тортуре, заједно са ИАН мрежом. Такође, навео је да се цивилно друштво поставило према Савету као телу са којим размењује информације и сарађује, али је замолио да достављање свих материјала буде мало ажурније. Истакао је да би одређени коментари и учешће цивилног друштва у изради докумената допринело бољој садржини и квалитету документа. Захвалио се на толиком броју присутних и истакао да то још једном показује посвећеност раду Савета и праћењу препорука.

Инес Церовић, директорка Центра за права детета, представила је пројекат на коме заједничко раде Центар, УНИЦЕФ и Канцеларија за људска и мањинска права, као и план развијања индикатора, укључивање што већег броја организација у праћење, рад на развијању индикатора и прикупљања података о испуњености препорука. Истакла је да је припремљена једна платформа уз коју ће моћи да се прате све препоруке и њихов статус. Навела је да ће у цео процес бити укључена и деца која ће такође имати свој део на платформи, али и да је у припреми и онлајн туторијал преко кога ће деца моћи да учествују у развијању индикатора и у праћењу препорука које ће бити преведене на језик који је њима близак.

Лазар Стефановић из Иницијативе за права особа са менталним инвалидитеом, осврнуо се на примену препоруке 34 Комитета за права особа са инвалидитетом, скрећући пажњу на то да сматра да одговор који је достављен на исту, иако благовремен, није био у потпуности тачан. Навео је да се препорука односи на забринутост Комитета што законски старатељ може да одобри медицинску меру, укључујући и стерилизацију без пристанка особе са инвалидитетом, а препорука је да се овакве мере забране, дакле без претходне сагласности. Навео је да је цео одговор, који је веома исцрпан и код кога су се надлежне власти потрудиле да дају што садржајније информације, заправо се заснива управо на набрајању законске регулативе која се односи на одредбе као што је рецимо у Закону о правима пацијента регулисано право на престанак на медицинску меру где се ниједна не може спровести без сагласности пацијента осим кад је лишен пословне способности, када о мерама даје сагласност законски старатељ. Поздравио је прихватање четири препоруке у вези са унапређењем стања, унапређењем права особа са инвалидитетом у Србији, а посебно препоруку Новог Зеланда, 610.4 која се односи деинституционализацију деце са инвалидитетом, која је изузетно битна. Скренуо је пажњу на одступања од праксе деинституционализације, отварањем нових центара што даље ствара и одступања од добијених препорука.

Пауновић је на крају дискусије истакла да ће се обратити пажња на достављање материјала, као и да што се тиче израде докумената, увек ће бити пре усвајања доступни на сајту Канцеларије уз могућност дискутовања истих и на седницама Савета. Истакла је да је веома важно залагање ОЦД када су у питању активности на груписању препорука.

Консултант Душан Игњатовић осврнуо се такође на процес израде индикатора у оквиру пројекта са Центром за права детета и истакао да ће исти показивати право стање и квалитет испуњености, као и то да ли се иде у добром смеру или не.

На крају седнице, Пауновић је обавестила присутне да је Србија добила бројне похвале током учешћа у Трећем циклусу УПР, а које се односе управо на Савет и његов рад, а истакла је да сматра да је постављен добар темељ за наредне заједничке активности и већу инклузију. Након тога захвалила се свима и позвала је Сашу Стефановића, директора Мреже организација за децу Србије, да приступи потписивању Меморандума о сарадњи са Саветом.

Записник сачинила

Кристина Брковић